

ПОДАЦИ ИНСПЕКТОРАТА ЗА РАД ЗА 2009. ГОДИНУ

У Инспекторату за рад, као органу управе у саставу Министарства рада и социјалне политике, у области радних односа у 2009. години предузимане су мере и активности са примарним циљем да се обезбеди поштовање Закона о раду, односно да се смањи број повреда закона и других прописа који регулишу област радних односа.

У току 2009. године извршено је укупно 40.222 надзора, којима је обухваћено 357.498 запослених; од тог броја извршено је 9.642 надзора по захтевима странака и 30.580 надзора по службеној дужности; затечено је 5.734 лица на фактичком раду; са 4.178 лица је по надзору заснован радни однос; поднето је 2.968 захтева за покретање прекршајног поступка; поднето је 19 кривичних пријава; донето је 5.429 решења о отклањању утврђених повреда Закона о раду и 902 решења о одлагању извршења решења отказа уговора о раду; извршено је 76 надзора над применом Закона о штрајку и донета су 3 решења којима је наложено отклањање утврђених повреда по Закону о штрајку.

Контролама инспекције рада у току 2009. године сви радноправни институти били су обухваћени потпуним надзорима, почев од нормативне уређености радних односа до примене одредби Закона о раду.

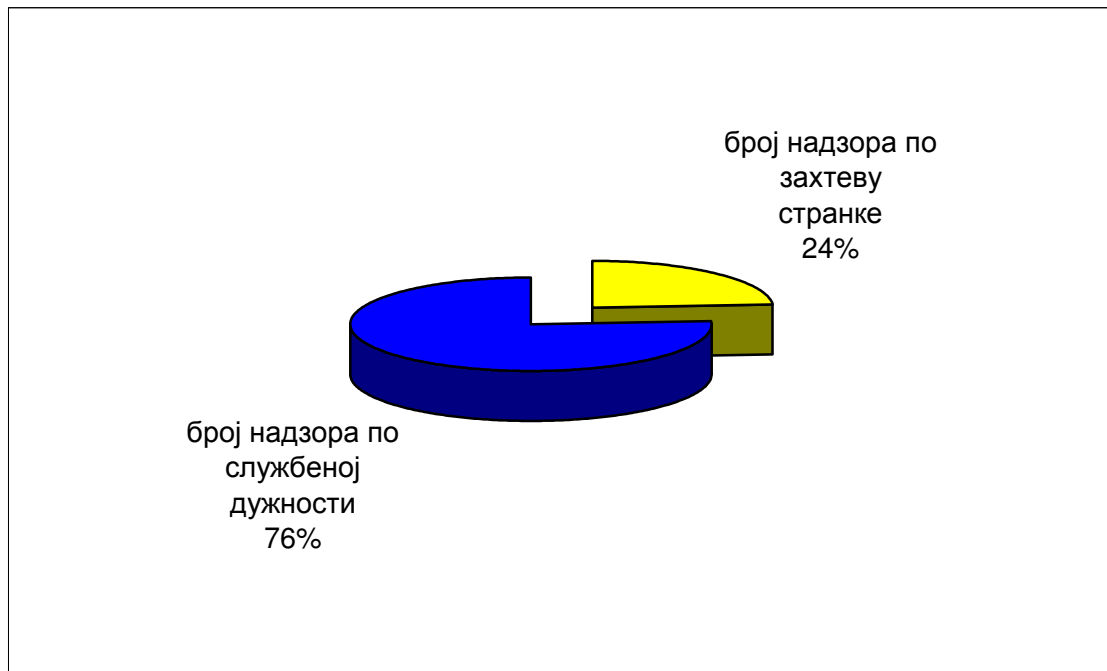
Инспекторима рада странке су се обраћале са две врсте захтева и то:

- ради одлагања од извршења решења послодаваца о отказу уговора о раду и
- ради предузимања мера у циљу остваривања права код послодаваца.

Најчешће повреде Закона о раду уочене су у погледу следећих института:

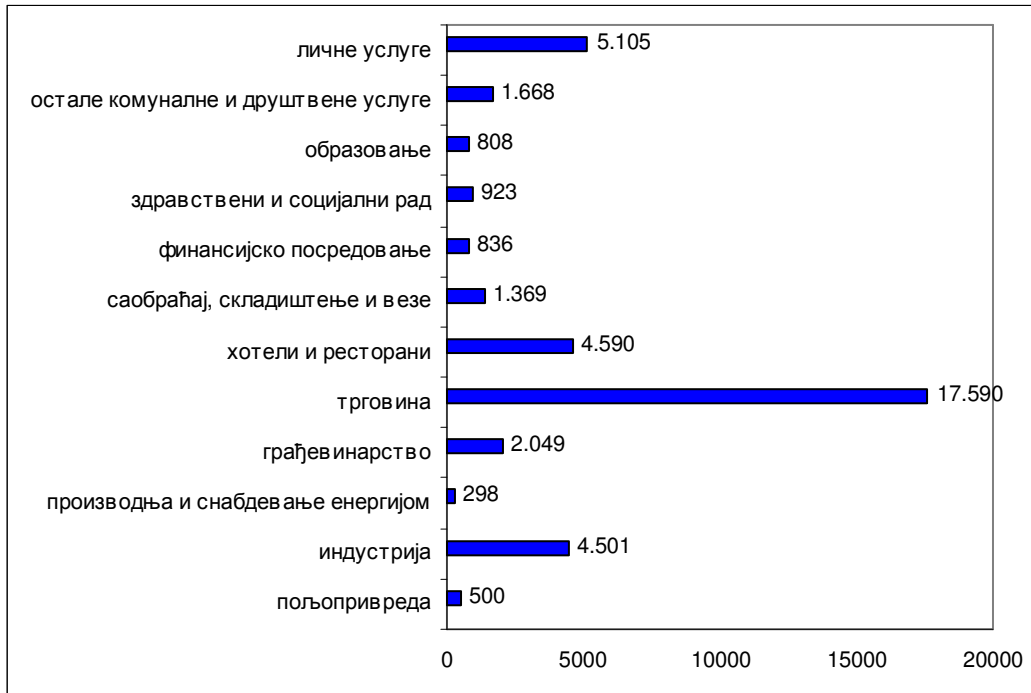
- **зараде:** све више је послодаваца у Републици који касне са исплатама зарада, па чак и дужи период не могу да исплате зараде запосленима, због губитака у пословању и лоше финансијске ситуације; посебан акценат у инспекцијским надзорима је посвећен заштити материнства због неисплате накнаде зараде трудницама и породиљама;
- **прековремени рад:** врло честа појава, која је изузетно тешка за идентификацију од стране инспектора, како због неспремности запослених да дају изјаве да раде прековремено (из страха због губитка посла) тако и због недостатка законске регулативе која се огледа у недостатку закона о евиденцијама у области рада;
- **рад на одређено време** постаје готово правило, а не изузетак
- **рад "на црно":** законски основ заснивања радног односа не постоји или је престао да постоји, али у коме радник стварно испуњава своје радне обавезе на прописан и редован начин. Објективне последице фактичког рада огледају се у немогућности таквог лица да оствари било које право из рада, постојању сталног ризика од повређивања без последица по послодавца, немогућности остварења права на здравствену заштиту, те непостојање социјалне сигурности у позним годинама живота, с обзиром да за време рада нису пријављени на обавезно социјално осигурање.

Пројекат "Ефикасно сузбијање сиве економије", 23.06.2010. године
 ПРИЛОГ Министарства рада и социјалне политике

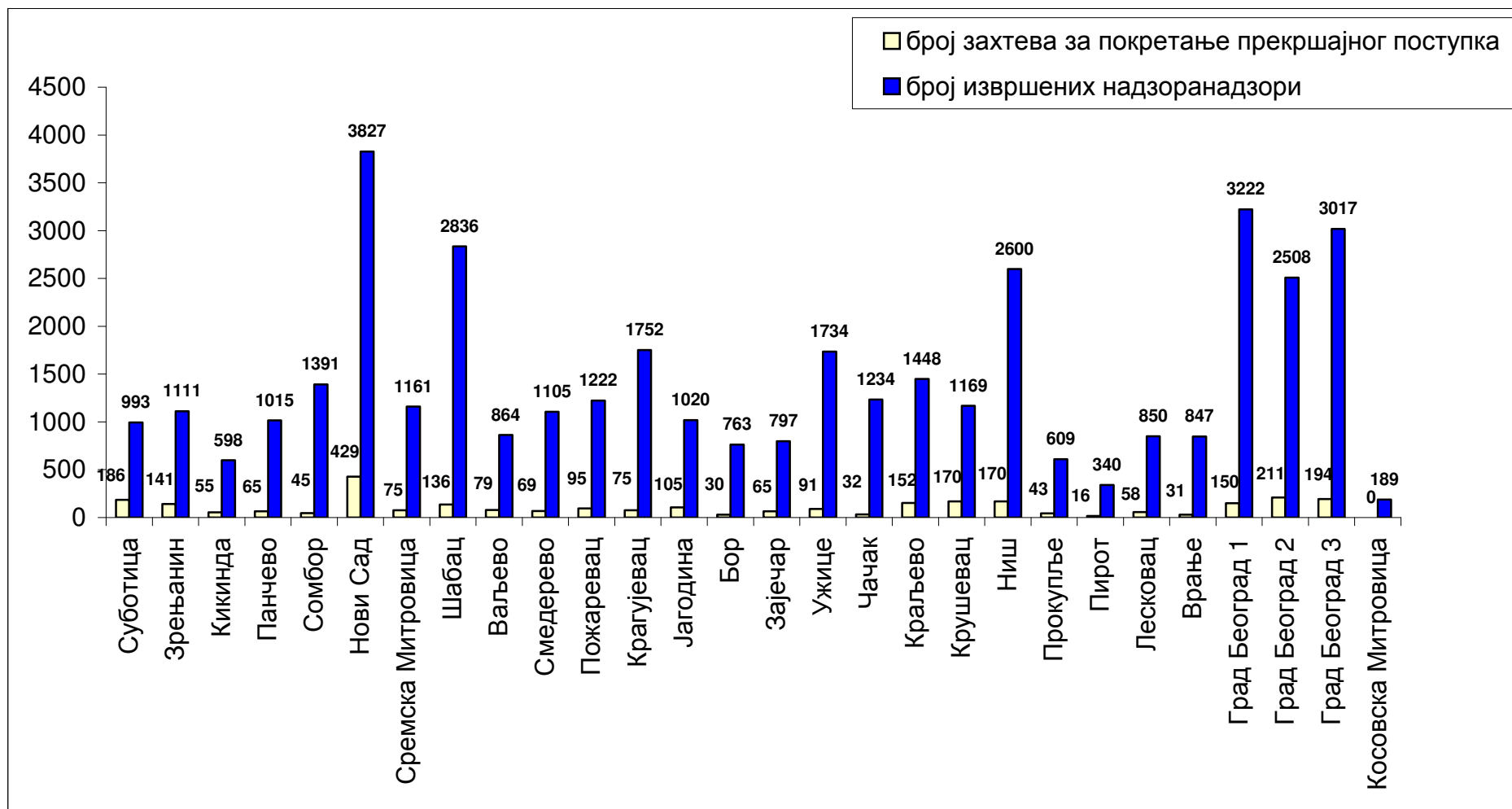
Укупан број надзора - по службеној дужности и по захтеву странке	40.222
Укупан број надзора по службеној дужности	30.580
Укупан број надзора по захтеву странке	9.642
Број надзора по захтеву странке "мобинг"	71
Број поднетих захтева Агенције за приватизацију	56
Укупан број запослених обухваћених надзором	357.498
Лица затечена на фактичком раду	5.734
Број лица са којима је по надзору заснован радни однос	4.178
Број захтева за покретање прекршајног поступка	2.968
Број кривичних пријава	19
Изречено мандатних казни	94
- износ наплаћених казни у динарима	235.242
Донета решења по члану 269. ЗОР-а – отклањање утврђених повреда Закона	5.429
Донета решења по члану 271. ЗОР-а – привремена мера враћања на рад	902
Мера пружања правне помоћи	30.334
Указивање по члану 31. ЗДУ-а, односно члану 93. новог ЗДУ-а	523
Превентивно поступање по члану 93. ЗДУ-а	1.234

Пројекат "Ефикасно сузбијање сиве економије", 23.06.2010. године
ПРИЛОГ Министарства рада и социјалне политике

Број извршених надзора из области радних односа – по делатностима

Пројекат "Ефикасно сузбијање сиве економије", 23.06.2010. године
 ПРИЛОГ Министарства рада и социјалне политике

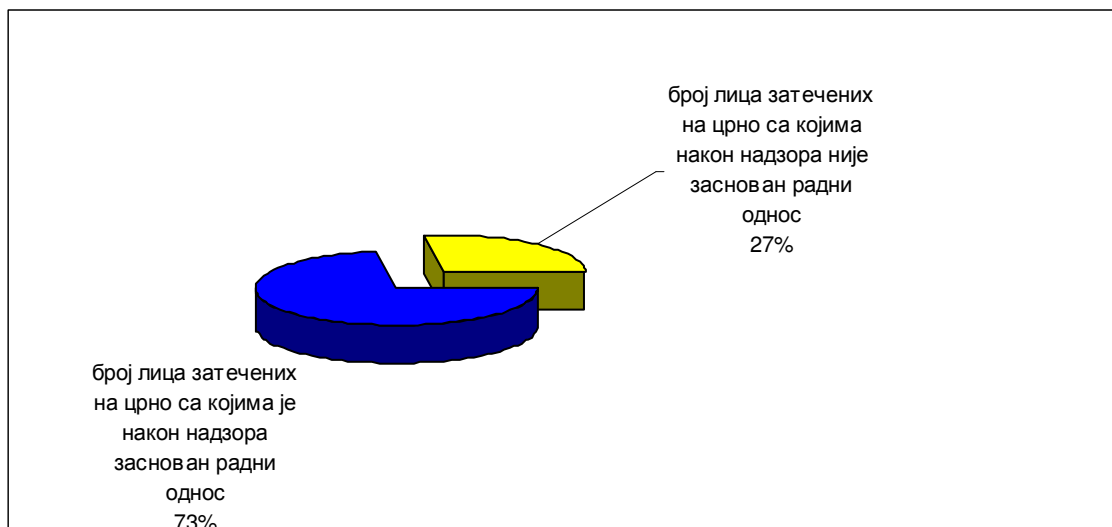
Упоредни приказ броја извршених надзора и поднетих захтева за покретање прекршајног поступка- по одељењима

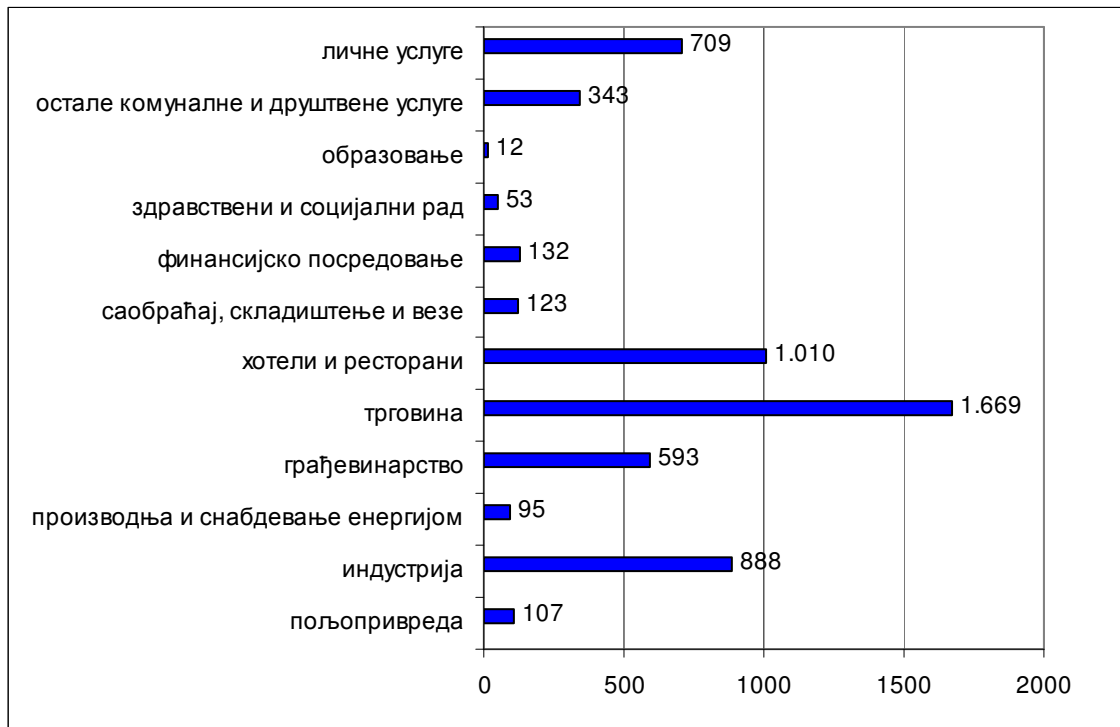
Упоредна анализа података о броју лица затечених «на црно» и броја лица са којима је након надзора заснован радни однос за 2005, 2006, 2007. , 2008. и 2009. годину показује да је у 2005. години затечено 28.735 лица на фактичком раду и да је са 21.563 лица заснован радни однос. У току 2006. године затечено је 16.205 лица, а са 11.324 је заснован радни однос, број лица на фактичком раду у 2007.години износио је 10.448, а радни однос је засновало 7.517 лица, док је у 2008. години затечено 9.054 лица на „црно“ и са 6.394 лица је након надзора, заснован радни однос.

У 2009. години затечено је 5.734 лица на „црно“ и са 4.178 лица је након надзора, заснован радни однос.

Укупан број надзора	Број лица у радном односу	Број лица на фактичком раду- рад "на црно"
40.222	357.498	5.734

Број лица на фактичком раду- рад "на црно"	број лица затечених "на црно" са којима је након надзора заснован радни однос	број лица затечених "на црно" са којима након надзора није заснован радни однос
5.734	4.178	1.556

Број лица на фактичком раду по делатностима